

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

16. november 2021

Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 32 (Alm. del) af 4. november 2021 stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL)

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse, om regeringen kan garantere, at Danmark ikke støtter, at der udbetales midler fra genopretningsfonden til Polen, før problemerne vedr. den polske forfatningsdomstols afgørelse og den manglende efterlevelse af EU-Domstolens afgørelser er løst.

Svar

Udbetaling af midler fra genopretningsfaciliteten til Polen kræver, at Kommissionen fremlægger en samlet positiv vurdering og forslag til rådsbeslutning om Polens plan, og at beslutningen bliver vedtaget af Rådet. Såfremt Rådet vedtager en rådsbeslutning om Polens genopretningsplan senest 31. december 2021, kan Polen anmode om en forudbetaling på 13 pct. af de tildelte midler til landets genopretningsplan, dvs. midler, som udbetales, inden konkrete milepæle og mål vedrørende reformer og investeringer er gennemført af Polen. Resterende midler udbetales efterfølgende i takt med, at Polen opnår konkrete milepæle og mål. Vedtages beslutningen efter 31. december 2021, kan Polen ikke anmode om forudbetaling.

Afgørelsen fra den polske forfatningsdomstol af 7. oktober 2021, der fastslår, at EU-traktatens bestemmelser om adgang til domstolsprøvelse og effektiv retsbeskyttelse ikke er forenelige med den polske forfatning, er meget bekymrende. Retsstatsprincippet er en helt central del af fundamentet for vores samarbejde i EU.

Det er dog for tidligt at udtale sig om betydningen af den polske forfatningsdomstols afgørelse for Rådets behandling og den danske tilgang til den polske genopretningsplan. Kommissionen er fortsat i gang med at drøfte den polske genopretningsplan med Polen. Kommissionen er også fortsat ved at analysere den polske forfatningsdomstols afgørelse og betydningen heraf. Det videre forløb og konsekvenserne af dommen er behæftet med betydelig usikkerhed.

Jeg forventer, at Kommissionen grundigt vurderer Polens plan og først kommer med en positiv vurdering, når der er leveret tilstrækkeligt på de fastsatte kriterier, også ift. retsstatsprincippet. Jeg forventer i den sammenhæng, at Kommissionen

stiller krav om, at der i planen skal være fulgt tilstrækkeligt op på en væsentlig del af landeanbefalingerne, herunder landeanbefalinger relateret til retsstaten, og at der er etableret effektive kontrolsystemer for at imødegå svindel, korrupsion og interessekonflikter med de midler, som skal udbetales. Jeg har, sammen med flere ligesindede lande, givet udtryk for disse danske synspunkter på en række møder i Rådet, og fx også sagt, at der bør være en klar sammenhæng mellem efterlevelse af EU's retsstatsprincip og udbetaling af EU-midler.

Kommissionens formand har på et pressemøde 28. oktober 2021 kommenteret status for den polske genopretningsplan, hvor der blev henvist til den konkrete landeanbefaling til Polen vedr. retsvæsenets uafhængighed og bemærket, at et krav for en positiv vurdering fra Kommissionen vil være, at Polen i sin genopretningsplan forpligter sig til 1) at nedlægge disciplinæraftdelingen ved den polske højesteret 2) at opløse eller reformere disciplinærregimet samt 3) at påbegynde en proces for gensindsættelse af dommere, der er blevet frataget deres tidligere dommerhverv. De nævnte krav skal ses i lyset af bl.a. kendelsen af 14. juli 2021 fra EU-Domstolen¹ samt EU-Domstolens dom af 15. juli 2021 begge om disciplinæraftdelingen ved Polens Højesteret², og hvor Polen hhv. pålægges at suspendere behandlingen af sager for disciplinæraftdelingen samt dømmes for traktatbrud³. Danmark intervererede i sagen til støtte for Kommissionen.

Fra dansk side støtter vi Kommissionen og fortsætter med at lægge pres på Polen med vores klare holdninger til retsstatsprincippet.

Når Kommissionens vurderinger og forslag til rådsbeslutning vedr. Polens genopretningsplan foreligger, vil regeringen vurdere disse i lyset af mandatet om EU-landenes genopretningsplaner, som Folketingets Europaudvalg gav regeringen 8. juli 2021, og drøfte sagen med Folketingets Europaudvalg.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

¹ I sag C-204/21 R, Kommissionen mod Polen.

² EU-domstolens afgørelse af 15. juli 2021 i sag C-791/19

³ Se tillige kendelse af 27. oktober 2021 fra EU-Domstolen i sag C-204/21 R, hvorved Polen pålægges at betale 1 mio. euro om dagen for manglende efterlevelse af kendelsen af 14. juli 2021.